

Høringskrivelse ved Vindmøller og solceller i Als Enge

Als den 5.oktober 2020

NEJ TAK TIL VINDMØLLER OG SOLCELLER I ALS ENGE!

Som naboer til de evt. kommende vindmøller i Als Enge, hvor vi fra vores ejendom får direkte udsyn til møllerne – og evt Power2x anlæg – må der ikke herske tvivl om, at vi er meget imod en opsætning af såvel møller som solceller og evt. Power2x anlæg.

Naturen, området, dyrene, menneskene, stilheden samt vores udsigt og økonomi er alt for værdifuld til at de skal ødelægges.

Vi har i dag udsigt til stort set alle møllerne på Overgaard Gods og at få endnu større møller helt ind på engene, vil være alt for ødelæggende for området og byerne.

Det står klart at:

- Det af Mariagerfjord Kommune udlagte område til vindmøller i Als Enge pt tillader maksimum 4 store vindmøller
- Mere end 1 mølle ligger udenfor det udpegede område
- Én mølle ligger inde i kirkebeskyttelseszonen
- Én mølle ligger inde i området for bevaringsværdigt landskab
- Møllerne ligger så tæt på et habitatområde og et fuglebeskyttelsesområde at støj fra møllerne som vil kunne måles inde i disse områder, med sikkerhed vil overstige 104 dB(A). Kravet for støj som mennesker skal acceptere er 44 dB(A)
- Alle møllerne ligger i kystlandskabsområde, hvor kommuneplantillæg nr. 21 stiller krav til bevaring af områdets karakter af opdyrket havbund
- Der findes en stor population af fredede flagermus i området
- Naturen i Als Enge er så sårbar, at Mariagerfjord Kommune selv, med netop denne begrundelse, for få år siden afviste det selvsamme område som testområde for møller bare "en my større" end de der nu søges opsat i dobbelt antal eller mere.
- Politikerne i Mariagerfjord vil "*...have en ambitiøs femårsplan, der skaber et væld af nye levesteder for planter og dyr*". Hvorfor ikke i stedet bevare de levesteder der er i og omkring Als Enge og de potentialer der vil være i forbindelse med det kommende naturgenopretningsprojekt ud for Als Enge, forudsæt at møller og solceller ikke opsættes.
- Møllerne der jf. den foreløbige VVM-ansøgning ønskes opsat, er sammensat så der kan opnås kunstigt stort statstilskud til etableringen, gives kunstigt lave erstatninger til naboer uden hensyn til, at effektiviteten af møllerne og dermed energiproduktionen vil være lavere ved disse sammensatte møller, end ved begge de modeller de i givet fald sammensættes af.
- Vindmøller som de der er anført i den foreløbige ansøgning, vil pga. den særlige konstruktion larme mere end tilladt og dertil kommer, at vindforholdene i Als Enge er således, at støjen i mere end 65 % af tiden vil blæse direkte ind over Als, Helberskov og sommerhusene.

Grundlaget for møllerne

Mariagerfjord Kommune skriver på deres hjemmeside om vindmøller:

"For at opnå 2020 planen om, at halvdelen af elforbruget skal dækkes af vindenergi, skal der opstilles 15 vindmøller i kommunen. Antallet dækker både ny vindenergi og erstatter vindenergi, der forsvinder, når gamle vindmøller bliver fjernet.

Denne målsætning lægger sig op ad en lignende national handlingsplan for elproduktion i DK. *Frem mod 2050 vil antallet af vindmøller gradvist blive reduceret fra ca. 70 vindmøller i 2014 til ca. 45 vindmøller i 2050, der til gengæld er større og har højere kapacitet, som kan dække en tilstrækkelig stor andel af energiforbruget, så Mariagerfjord Kommune kan blive 'selvforsynende' med vedvarende energi. Det vil sige, at der bliver produceret lige så meget energi, som der bliver brugt i kommunen".*

Mariagerfjord Kommunens ovenstående mål er begrundelsen for at oprette projektet "Als Enge" - altså at kommunen skal have dækket halvdelen af deres samlede elforbrug af strøm lavet af vindmøller.

Mariagerfjord Kommune har i et tillæg til kommunalplanen omhandlende netop vindmøller skrevet, at man ønsker målsætningen ført ud i livet ved sanering af vindmøller fremfor etablering af nye vindmølleprojekter, hvilket lægger sig op ad den nationale målsætning på området.

Vi er ikke imod hverken grøn energi eller vindmøller og har selv solceller på taget, men vi er helt klar imod dårligt placerede møller, store solcelleparker på jorden og vi er imod energispild – også selvom energien er grønt produceret!

Vi opfordrer i stedet Mariagerfjord Kommune til at se på den udvikling der er sket siden vedtagelsen af Als Enge som potentielt vindmølleområde vedtagelsen af energiøer, energimasseudnyttelse, anbefalinger om solceller på store tage m.m.m. Sker dette ikke, vil vi bede om begrundelsen herfor.

Kommuneplanen

I kommuneplantillæg nr 10 - Vindmølleplanlægning står der i Retningslinje 2.5.8 at man ved vindmøller i forhold til natur, skal man under planlægning sikre at tilstanden af de beskyttede områder ikke ændres, hverken i anlægsfasen, eller under driftsfase.

Hvordan sikrer man Als Enge og Natur -2000 og de internationale Ramsar-område, som ligger kun en vejbredde fra de ansøgte vindmøller, gennem grundvandssænkning, og etablering af transportveje i anlægsperioden?

Hvor mange dispensationer i forhold til kommunens egne retningslinjer, er kommunen villig til at give for at omgå regler om beskyttelse af sårbar natur? Og i givet fald med hvilken begrundelse?

Naturen i Als Enge

Als Enge og skovene omkring har et helt særligt miljø med mange truede arter flagermus, fugle, træer mv. – de vil ikke kunne genskabes, hvis de først ødelægges.

En midlertidig grundvandssænkning i en etableringsfase svarende til en vækstsæson kan få katastrofale konsekvenser for den helt særlige vegetation der er i de to skove omkring engene og er de først ødelagt, er der ingen garanti for, at de kommer igen.

Tør Mariagerfjord Kommune tage den chance?

Det kommende projekt på Als Enge udgør et areal på 300 ha. Lokalt for området er dette et stort areal. Hvordan vil Mariagerfjord Kommune sikre, at forskellige fuglearter ikke fortrænges såfremt projektet realiseres? Der er vindmøller på såvel Overgaard som i Vedдум Kjær, der begge ligger tæt på Als Enge. Hvordan vil Mariagerfjord sikre, at fuglenes fourageringsarealer ikke reduceres i en sådan grad at bestandene reduceres?

Damflagermus

I området omkring Als Enge findes der en forholdsvis stor population af den truede Damflagermus, der ifølge Miljø- og Fødevarerministeriet er sjælden og truet i hele Vesteuropa, og det er derfor særligt vigtigt at sikre, at både overvintringsstederne og ynglepladserne bevares og holdes uforstyrrede.

Damflagermus hvis hovedfødekilde er stankelben, myg og natsværmerne, tiltrækkes af insekter nær vindmøllerne. Insekter tiltrækkes af vindmøllers varme og lys og derfor ender mange flagermus hvert år, med at blive slået ihjel af kørende vindmøller i jagten på de insekter flagermusene kan "høre" omkring vindmøllevingerne.

Damflagermusene jager ved hjælp af ekkolokalisering. Det betyder, at flagermusen udsender nogle ultralydsskrig der, når de rammer for eksempel byttedyr, en gren, en bygning eller en vindmølle, bliver kastet tilbage som et ekko. Når ekkoet opfanges af flagermusen kan den danne sig et lydbillede af omgivelserne og derved bl.a. afgøre, hvor byttet befinder sig.

Damflagermusen er beskyttet af:

- Habitats direktivets bilag IV
- Bonn-konventionens liste II
- Bern-konventionens liste II
- Fredet i henhold til Jagtloven
- Fredet i henhold til Artsfredningsbekendtgørelsen

Med hvilke begrundelser vælger Mariagerfjord Kommune i givet fald at se bort fra disse fredede dyr og give dispensation til vindmøller og solceller?

Kirken – kirkebeskyttelsesområde

Als Kirke har de seneste 800 år været et markant vartegn for området – både fra vandsiden og fra landsiden. Als Kirke er tilmed en af de bedste og ældste bevarede kirker i kommunen. Andre kirker

er ældre, men er renoverede og ombyggede så meget, at de oprindelige bygninger er stort set væk. Dette er ikke tilfældet for Als Kirke.

De påtænkte møller er knap 5 gange så høje som kirken og vil derfor naturligvis tage en stor del af den visuelle opmærksomhed fra kirken, såvel fra landjorden som fra hav- og fjordsiden.

Den ene af de ansøgte møller ligger desuden indenfor Kirkebeskyttelseslinjen.

Med hvilke begrundelser vil Mariagerfjord Kommune i givet fald vælge at dispensere fra Kirkebeskyttelseslinjen?

Med hvilke begrundelse vil Mariagerfjord Kommune i givet fald vælge at tilsidesætte hensynet til dette historiske vartegn for byen og det dertilhørende ind og udsyn?

Turisme

At vindmøllerne i området vil påvirke turismen og dermed lokale arbejdspladser i form af håndværkere, butikker, restauranter m.v., er der overvejende sandsynlighed for henset til erfaringer fra andre steder i Danmark og udlandet.

Turister lejer kommer til dette område for at få fred og ro og masser af natur i form af vores strande, fjorden, engene m.v.

De kommer for at se fugle, fiske, gå turer og køre ud for at få oplevelser i Aalborg og Randers, for så igen at tage tilbage til roen og naturen.

Tør Mariagerfjord Kommune tage chancen og mene at ovenstående ikke er rigtigt?

Hvordan vil Mariagerfjord kommune sikre at vindmøllerne i området ikke påvirker turismen i en sådan grad at arbejdspladser forsvinder fra området?

Har Mariagerfjord Kommune undersøgt hvorledes turismen vil blive påvirket af et industriallæg som det projekterede?

Vindmøllers levetid og repower

Så sent som i juni 2020 har Energistyrelsen udarbejdet en såkaldt systemanalyse, der hedder "Fremskrivning af antal af vindmøller på land". I analysen henviser Styrelsen til en ny vurderingsmodel af vindmøllers levetid, hvor der opjusteres fra de nuværende 20-30 år for de lidt større møller til en levetid op mod 50 år.

Hvad betyder denne nye viden konkret i forhold til Mariagerfjord Kommune og de planer der blev lagt for vindmøller i Mariagerfjord Kommune i 2016, henset til at de nuværende vindmøller i Mariagerfjord Kommune, har "fået forlænget" deres levetid med op til 100%?

Selve møllerne

Ifølge den foreløbige VVM-ansøgning er møllerne i projektet Vestas V162-møller.

Det betyder at de har en rotordiameter på 162 meter. Normalt er en mølle med de dimensioner opsat på et tårn så møllen får en samlet højde på minimum 200 meter.

Det betyder, at når de i stedet er påsat på et reduceret tårn som anført i VVM-ansøgningen, vil mølles totalhøjde være 180 meter og nederste vindespids vil være bare 18 meter over terræn.

Vil Mariagerfjord kommune give den særligt påkrævede dispensation til at opsætte reducerede 200 meter møller på projektområdet? Og i givet fald med hvilken begrundelse?

Møllerne vil på grund af den ringe afstand fra nederste vingspids til terræn samt på grund af placeringerne på Als Enge med de dertilhørende to skove, alle få en reduceret energiproduktion, da vingerne fra ca. 30 meters skovhøjde til de 18 meter over terræn vil opleve en form for bremsning, der med sikkerhed vil reducere energiproduktionen.

Det er på baggrund af ovenstående, overordentligt svært at få øje på andre begrundelser for de i den foreløbige VVM-ansøgning foreslåede vindmøller, end et forsøg på at få så meget som overhovedet muligt i statsligt etableringstilskud, kunstigt reducerede udgifter til opkøb jf. minimumsafstandskrav og VE-zoner samt en fuldstændig ligegyldighed over for effektiviteten af møllerne.

Med andre ord - det ligner rendyrket kassetænkning uden hensyntagen til natur, miljø eller beboere i området!

Vil Mariagerfjord Kommune i givet fald medvirke til dette, når nu ovenstående fakta – oplyst i den foreløbige er kendte?

Med hvilken begrundelse er det i givet fald vigtigere for Mariagerfjord Kommune at sikre en erhvervsvirksomhed utilsigtet forøget statstilskud, end at værne om egne borgers retssikkerhed?

Støj

Vindmøller må støje med op til 44 dB – døgnet rundt, året rundt ved vindhastigheder på 6 & 8 meter/sekund. Ved alle andre vindhastigheder der er ikke et loft over hvor meget vindmøller må støje.

Anden industri – ex JKF – må støje op til 35 dB mellem kl. 22 og 07. Forskellen på de 9 dB, opfattes som en tredobling af lyden.

I modsætning til mange andre steder hvor der opstilles vindmøller, er vindretningen på de påtænkte vindmøller i Als Enge så uheldig at støjen fra møllerne den overvejende del af tiden, vil blæse direkte ind over Als, Helberskov og Odde samt rigtig mange af sommerhusene.

Miljøstyrelsen har udarbejdet denne rapport "Ny viden om lavfrekvent lydisolering af boliger i områder med vindmøller" i 2017.

"Udendørs vindmøllestøjniveau på ca. 44 dB vil indendørs være tydelig hørbar bag de målte eksisterende tunge eller lette facader, selv om de indendørs niveauer (afrundet til hele dB) overholde støjgrænsen LpA-LF 20 dB".

Store dele af Als By skråner let op mod Havbakkerne og mod Ravnbjerg. Det betyder at rigtig mange beboelser i Als vil blive generet af støj fra kæmpevindmøller og det samme vil være

gældende for huse i Helberskov samt sommerhusene i området pga. den generelt dårligere isolering.

Kræftens Bekæmpelse kan i undersøgelser ikke afkræfte, at vindmøllestøj og blodpropper i hjertet og hjernen har en sammenhæng

Lavfrekvens støj kan måles i 3 kilometers afstand – det vil sige i hele Als, i hele Helberskov, i hele Odde, i alle sommerhusene, i Buddum, til Skelund og mere end halvvejs til Øster Hurup.

Det er bevist, at rigtig mange mennesker der bor tæt på store vindmøller har nedsat livskvalitet i form af søvnproblemer, hovedpine, utilpashed, summen og brummen i deres huse og støjgener.

Kendes konsekvenserne for menneskers sundhed tilstrækkeligt til at Mariagerfjord Kommune tør tage chancen og i givet fald med hvilke begrundelser? Det er borgere – børn såvel som ældre – sundheds og helbred man i givet fald er villig til at tage chancen med.

Vi ved fra en undersøgelse forestået af kræftens bekæmpelse, at forskerne fandt en sammenhæng imellem ældre menneskers forbrug af medicin mod søvnløshed og depression, når man bor i nærheden af en vindmøllepark. I Helberskov er en del af beboerne i den ældre generation, og i umiddelbar nærhed af vindmølleprojektet findes 3 institutioner, med mennesker med forskellige diagnoser. Hvordan vil Mariagerfjord kommune sikre at disse menneskers sundhed ikke forværres såfremt projektet realiseres?

Fra en miljøvurdering af støj fra vindmøller fra 28. Juni 2018 tager man udgangspunkt i at en acceptabel miljøpåvirkning fra støj fra vindmøller indebærer, at 10-15% af befolkningen kan være stærkt generet af støjen fra vindmøller, når man går ud fra de nuværende støjgrænser. Vil Mariagerfjord Kommune iværksætte tiltag som kan hjælpe denne del af befolkningen (dem som føler sig generet) såfremt projektet realiseres?

Med hvilke begrundelser er Mariagerfjord Kommune i givet fald villig til at se bort fra disse fakta lovgivningen til trods?

Energistyrelsens ordninger til fremme af vedvarende energi.

Området vil jf. en godtgørelse på 150.000 kr. eller mere om året til områdets foreninger mv. (ny mole mv) og der kan ske opkøb af huse fra 4 -6 gange højde af møllerne, samt at der er 3-5000 kr/år til dem der bor 6-8 gange højden på møllerne.

Møllerne kommer i givet fald til at ligge under 1 km vest for Helberskov og under 2 km sydvest for Als. Og øst for møllerne ligger også et sommerhusområde på op til 1200 sommerhus.

Den fremherskende vind i Danmark er vest - sydvestvind og alm støj og lavfrekvent støj fra møllerne vil kunne høres eller mærkes i hele området. For nogle vil der også komme skyggevirksomhed.

Ved salg betyder det væsentlig længere liggetid og meget faldende huspriser både for helårs- og sommerhuse.

En rapport fra Københavns Universitet som omhandler over 12.000 handler siger prisfald på fra 7 - 15% i områder omkring vindmøller. Undersøgelsen er nogle år gammel hvor møllerne ikke var så store og så omhandler rapporten alene solgte huse. Rapporten tager ikke hensyn til de usælgelige huse, den øget liggetid m.v.

Hvis vi forudsætter at huspriserne i området falder med 10% og helårsboliger skønnes at have en gennemsnitlig værdi på 1.500.000 kr vil 500 huse falde med 150.000 kr/stk = 75 mill kr.

Hvis sommerhusene skønnes at have en værdi på 1.000.000 kr vil 10% fald betyde et fald på 120 mill.kr

Men det betyder også faldende friværdi for de husejere der ikke skal sælge. Der vil ikke være plads til lån til nyt tag, nyt køkken ovs. Husene i området forringes og lokale håndværkere vil få mindre at lave.

Hvordan vil man sikre at området ikke forarmes jf. ovenstående, da det omtalte tilskud efter VE-ordningen vil alene være et meget lille plaster på såret.

Værditab for vores ejendom

Vi har i forbindelse med hele denne snak om vindmøllerne, bedt om en salgsvurdering af vores ejendom, for at få en fornemmelse af hvor meget vi i givet fald skal forvente at sænke prisen på vores bolig, hvis vi ønsker at fraflytte – vi havde forinden forventet ml 100.000 til 300.000 kr.

Beskeden var – stort set ordret – ”I skal være heldige hvis I finder en tosse der vil og tør flytte ind så tæt på så store møller og så med direkte udsigt til dem”.

Vi vil i fald vindmøllerne opsættes i Als Enge, få direkte udsigt til vindmøllerne fra køkken, spisestue, opholdsstuerne i begge plan samt fra husets to største værelser. Vi vil ikke kunne se uden om møllerne om vi så gjorde os umage. Den værditabsforringelse vi i givet fald ville kunne søge, vil aldrig kunne dækkes vores tab for en usælgelig ejendom. Vi er helt sikkert ikke de eneste med denne problematik i området.

Power2x – anlæg

I Nordjyske skriver EuroWind og i Fjordavisen.dk skriver byrådsmedlem Peder Larsen SF, at der påregnes Power2x anlæg i Als Enge. Såvel EuroWind som Peder Larsen anser det for at være lokalsamfundets helt store chance. Peder Larsen mener at vide, at ”Disse nye tankstationer giver landdistrikterne en helt ny magt i Danmark som ikke er set i mange år. Det svarer lidt til olieeventyret i 1890'erne i USA”.

EuroWind oplyser til Nordjyske, at anlægget i Als Enge skal være 10 x større end forsøgsanlægget i Hobro. Anlægget i Hobro har oplyst at kunne forsyne 1000 biler, hvilket vil betyde at en kommende Als fabrik vil kunne producere brunt til 10.000 biler – altså en samlet produktion til i alt 11.000 biler. Vi undrer os over dette behov, da der pt er 74 indregistrerede brintbiler i DK samt 3 indregistrerede brintbusser. Henset til indkøb og drift af brintbiler, anser hverken vi eller

brintbranchen selv, det ikke for realistisk at der vil opstå et markant øget behov for brintbrændsel til biler og busser i løbet af de kommende år i Nordjylland eller for den sags skyld i DK.

Brintbranchen selv, anser ikke brintbiler for at have potentiale til at blive det foretrukne køretøj for almindelige dansker før der i givet fald sker en væsentlig prisnedsættelse i såvel anskaffelse som drift.

Vi har derfor følgende spørgsmål og forbehold i forhold til et evt Power2x anlæg i Als Enge:

- Er fabrikken projekteret og hvor skal den ligge? Als Enge vil i givet fald være optaget af vindmøller og solceller.
- Er fabrikken projekteret og hvad der den forventede anlægstid?
- Er fabrikken alene aktuel hvis Als møllerne realiseres?
- Eurowind skriver at anlægget vil være på 10MW, hvor stort el-forbrug i mWh forventes fabrikken at forbruge årligt?
- Hvor mange forventes der skal være beskæftiget på fabrikken?
- Er det EuroWinds fabrik alene eller er projektet betinget af andre investorer?
- Hvordan ser Mariagerfjord Kommune det evt kommende anlæg i Als Enge i forhold til det projekterede anlæg på Sjælland, hvor aktører som Københavns Lufthavne, A.P. Møller – Mærsk, DSV Panalpina, DFDS, SAS og Ørsted har netop indgået et partnerskab - og en aftale om en større milliardinvestering, der skal føre til byggeriet af en brintfabrik - formentlig i København eller i hvert fald i hovedstadsområdet. Dette projekt forventer i givet fald, at aftage vindenergi fra Energiøen ved Bornholm.

I forlængelse af byrådsmedlem Peder Larsens fremtidsvisioner for Als Enge som det nye kommende Titusville og Euro Wind som det nye Standard Oli, er det en klar forventning at sådanne planer kommer i høring blandt lokalbefolkningen forinden behandling i Fagudvalg og Byrådet.

Øget afstandskrav til naboer

Kommunen har af flere gange på borgermøder oplyst at det ikke er muligt for Mariagerfjord Kommune, at beslutte et øget afstandskrav mellem møller og naboer i Als Enge.

Med henvisning til "Notat om kommunal planlægning for vindmøller" udarbejdet på Københavns Universitet af professor Helle Tegner Anker, står der på side 6:

" Med vindmølleplanlægningsbekendtgørelsen blev det i december 2014 udtrykkeligt fastsat, at kommunerne ikke må fastsætte generelle retningslinjer, der øger afstandskravet til nabobeboelse på mindst 4xtotalhøjden, ligesom der heller ikke må fastsættes generelle bestemmelser om vindmøllers totalhøjde. Der er imidlertid ikke noget til hinder for, at der ved udpegningen af de enkelte vindmølleområder efter en konkret vurdering sikres et øget afstandskrav til nabobeboelse. Bestemmelsen sigter mod at undgå, at kommunerne laver egne generelle "regler" for vindmøller i modstrid med det forvaltningsretlige forbud mod at "sætte skøn under regel". Det indebærer, at et

øget afstandskrav eller en maksimal totalhøjde på f.eks. 80 m skal være konkret begrundet i forhold til det enkelte område ud fra planlægningsmæssige hensyn”.

Såfremt Mariagerfjord Kommune vælger at tilsidesætte fredninger, beskyttelseslinjer, sundhedsmæssige udfordringer, se bort fra den sårbare natur og det rige dyreliv, set bort fra de mange beboeres bekymringer og det manglende behov for flere landvindmøller i Mariagerfjord Kommune, vil Mariagerfjord Kommune i givet fald, at beslutte øget afstandskrav for vindmøller i Als Enge, med henvisning til de helt særlige vindforhold i området set i forhold til byerne og sommerhusområderne og i benægtende fald, hvorfor ikke?

Vi håber for naturen, for dyrene, for området, for Mariagerfjord Kommune og for os selv, at ansøgningen om solceller og vindmøller i Als Enge ikke imødekommes af Udvalget og Byrådet.

Vi håber også, at Mariagerfjord Kommune vil arbejde videre med planer om naturgenopretning mod Fjorden, så vi dels kan sikre det mangfoldige dyre- og fugleliv vi i dag har i og omkring Als Enge og måske endda udvide dette.

Venlig hilsen

Per Østerballe Andersen og Lene Thier
Hadsundvej 94
9560 Hadsund